

ex agendis autem rebus aut plus, aut minus aliquid præter actionem nobis comparamus. Videtur item felicitas in ocio esse. negociis enim distringimur, vt ocie-mur: & bellum gerimus, vt in pace degamus. Atque actiuarum quidem virtutum operationes in ciuilibus, vel bellicis rebus versantur, quarum actiones negociose videntur. Bellicæ sanè etiam omnino. nemo enim est, qui bel bellum expectat, vel apparatus bellicū faciat belladi causa. sanguinariis enim profus quidam esse videretur, si amicos ea causa sibi hostes redderet, vt pugnet, & eades orientur. Ciuilib quoque hominis operatio negotiosa est præter ipsam etiam ciuitatis administrationem, dum potestates & honores sibi & ciuibus comparat, vel etiam felicitatem ipsam, quæ diuersa est à ciuili, quam etiam querimus, vt pote scilicet diuersam. Si igitur ex actionibus quæ secundum virtutes sunt, bellicæ & ciuiles pulchritudine & magnitudine excellunt, atque hæ negotiosæ sunt, finemque quandam appetunt, & non per se sunt expectandæ, intellectus verò operatio tum studio præstare, cum contemplatiua sit, tum appetere præter ipsam finem nullum videtur, haberéque voluptatem propriam, quæ operationem ipsam augeat: & sufficientia quoque & otiositas, & indefatigabilitas, vt pote humana, & quæcunque alia beato attribuntur, ex hac operatione videntur existere: perfecta sanè felicitas hæc hominis est, vbi vitæ longitudo perfectâ est acta. nihil enim eorum quæ sunt felicitatis imperfectum est. Ac talis quidem vita præstantior esset, quàm homini conueniat. non enim quatenus diuinum quid, ita viuere: sed quatenus diuinum esse in ipso inest. quæto autem id præstat composito, tanto quoque eius operatio ab operatione distat, quæ ex virtute alia existit. Si igitur intellectus diuinum quid est, si ad hominè respiciamus: sic vita quæ ex intellectu traducitur, si humanæ vitæ comparetur, diuina etiam ipsa est. Neque verò oportet quemadmodum nonnulli monent, vnumquemque cum sit homo, humana: & cum sit mortalis, cogitare mortalia: sed quatenus licet, immortalẽ se reddere, omniâque efficere vt ex præstantissimo omnium que in ipso est, vitam traducat, nam licet id molle sit paruum: vi tamen, & precio omnia longo intervallo excellit. Id autem esse etiam vnusquisque videretur, si quid præcipuum, & melius est, quocirca absurdum esset, si non suam quisque, sed alicuius alterius vitam expecteret. Quòdque dictum superius est, nunc etiam conueniet.

A ἢ ἢ ἢ οὐδὲ καὶ ἀπολαύσειν ἀρετῶν, ἐν τοῖς πολλοῖς, ἢ τοῖς πολεμικοῖς ἐν ἐνέργειαι· αἱ δὲ περὶ ταῦτα θεωρήσεις δοκοῦσιν ἀχολοῖ ἔσθαι. αἱ ἢ ἢ οὐδὲ πολεμικῆ, καὶ πανταλῶς· οὐδέ τις γὰρ ἀρεΐται τὸ πολεμεῖν, τὸ πολεμεῖν ἕνεκα, οὐδέ παρασκευάζειν πόλεμον· ἀλλὰ γὰρ ἀπὸ πανταλῶς μακρόν τις ἐστὶ, εἰ τὸ φιλοπολεμικός ποιεῖτο, ἵνα μάχη καὶ φόβος γίνοντο. ἔστι δὲ καὶ ἡ τοῦ πολιτικοῦ, ἀχολος, καὶ παρ' αὐτὸ τὸ πολιτεύσασθαι, ἀπολαύσειν ἀπολαύσειν καὶ τιμᾶς· ἡ τῶν γε βουλευμάτων αὐτῶν ἢ τοῖς πολιτικοῖς, ἐπέεον οὖσαν τῆς πολιτικῆς, ἡ καὶ ζητούμενη· διότι οἷς ἐπέεον οὖσαν. εἰ δὲ τῶν ἢ ἢ καὶ τῶν ἀρετῶν θεωρήσειαν ἀπολαύσειν καὶ πολεμικῆ, καὶ φιλοπολεμικῆ καὶ μακροχρόνιστιν. αὐτῶν δὲ ἀχολοῖ καὶ τέλοισι πινὸς ἔφρονται, καὶ οὐδ' αὐτὰς εἶσιν ἀρεταί· ἢ δὲ τὸ τοῦ ἐνέργεια σπουδῆ τε διαφέρειν δοκεῖ, θεωρητικῆ οὖσα, καὶ περὶ αὐτῶν οὐδενὸς ἐφέσθαι τέλος, ἔχειν τε ἡδονῆν ἀικελα· αὐτὴ δὲ σημαίνει τῶν ἐνέργειαν, καὶ τὸ αὐτάρκεια δὲ καὶ χολαστικόν, καὶ ἀφροσύνην, ἀφροσύνην καὶ ὅσα ἄλλα τῶν μακροχρόνιστων ἀπολαύσειν, καὶ ταύτων τῶν ἐνέργειαν φαίνεται ὄντα. ἡ τελεία δὲ βουλευμονία αὐτῆ αἰεὶ ἀφροσύνην, λαβούσα μήκος βίον τέλειον· οὐδὲν γὰρ ἀπειλὸς ἐστὶ τῆς βουλευμονίας. ὁ δὲ τοιοῦτος αἰεὶ κρείττων βίος, ἢ καὶ ἀφροσύνην γὰρ ἢ ἀφροσύνην ἐστὶν, ἔτι εὐδαιμονία, ἀλλ' ἢ δειλὸν τι ἐν αὐτῶν ἑσπέρει· ὅσοι δὲ διαφέρει τῶν τοῦ σπουδῆ, τοσοῦτον καὶ ἢ ἐνέργεια, τῆς καὶ τῶν ἀλλῶν ἀρετῶν. εἰ δὲ δειλὸν ὁ τοῦ τοῦ ἀφροσύνην, καὶ ὁ καὶ τῶν βίος, δειλὸς καὶ τὸν ἀφροσύνην βίον. καὶ δὲ οὐ καὶ τῶν παρανομιῶν, ἀφροσύνην φρονεῖν, ἀφροσύνην ὄντα, οὐδέ θνητὰ τὸν θνητὸν, ἀλλ' ἐφ' ὅσον ἐνδεχεται ἀπαθνηταίσειν, καὶ ἀπαντα ποιεῖν καὶ τὸ ζῆν καὶ τὸ κρείττον ἢ ἐν αὐτῶν· εἰ γὰρ καὶ τῶν ὄγκω μικρόν ἐστι, σημαίνει καὶ τιμότητι πολὺ μᾶλλον ἐσπέρει πάντων. ἀλλὰ οὐδ' αἱ καὶ ἀφροσύνη ἐστὶ τῶν, ἐπὶ τὸ κῆρον καὶ ἀμεινον· ἀποπον οὐκ ἔστιν αἱ, εἰ μὴ τὸν αὐτὸν βίον ἀρετῶν, ἀλλὰ πρὸς ἄλλου· τὸ λεχθέν τε θεωρεῖται ἀμείων καὶ νῦν·

quod